

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 138/2025-15

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Dudíťa a sudcov Libora Duľu (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Fakultná nemocnica s poliklinikou J. A. Reimana Prešov**, Jána Hollého 14, Prešov, IČO 00 610 577, zastúpenej Advokátska kancelária GOGA a spol., s.r.o., Kupeckého 4, Košice, proti rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo/72/2022 z 25. septembra 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenu ústavnému súdu 13. februára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľka navrhuje napadnuté rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka sa v postavení žalobkyne domáhala žalobou doručenu Okresnému súdu Prešov proti žalovanému Orange Slovensko, a. s. (ďalej len „žalovaný“), zaplata sumy 132 052,35 eur s príslušenstvom z titulu jednorazovej náhrady za nútené obmedzenie vlastníckeho práva k stavbe, na ktorej strechu žalovaný umiestnil anténny systém a príslušenstvo slúžiace na jeho obsluhu, a zároveň k pozemku, do ktorého žalovaný vložil dátový kábel.

3. Anténny systém umiestnil právny predchodca žalovaného na strechu stavby v správe sťažovateľky v roku 1997, pričom od začiatku mali strany vzájomný právny vzťah kontinuálne

upravený výlučne dohodami od zmluvy o nájme spoločných a nebytových priestorov z 13. januára 1997, naposledy zmluvou o nájme z 30. septembra 2011. Dátový kábel vložil žalovaný do pozemku v správe sťažovateľky v roku 2002, pričom aj v tomto prípade od začiatku mali strany vzájomný právny vzťah kontinuálne upravený výlučne dohodami, naposledy zmluvou o nájme z 30. septembra 2011. Oba nájomné vzťahy zanikli 21. decembra 2016. Na obsahu novej nájomnej zmluvy alebo zriadení zmluvného vecného bremena sa zmluvné strany nedohodli.

4. Žalovaný si po zániku nájomného vzťahu dal zapísať do katastra nehnuteľností zákonné vecné bremeno na základe § 66 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 351/2011 Z. z.“), o čom sťažovateľku neupovedomil.

5. Predmetnú informáciu sťažovateľka získala prvýkrát až na základe upovedomenia Okresného úradu Prešov, katastrálneho odboru, a to 30. marca 2017.

6. Sťažovateľka si u žalovaného uplatnila jednorazovú náhradu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva v súlade s § 66 ods. 5 zákona č. 351/2011 Z. z. podaním z 12. septembra 2017.

7. Okresný súd rozsudkom č. k. 22Cb/83/2018-315 zo 6. októbra 2021 žalobu zamietol, pretože uplatnený nárok považoval za prekludovaný, keďže zákonné vecné bremená vznikli už v čase postavenia anténneho systému na streche budovy, t. j. v roku 1997, resp. uložením dátového kábla do zeme, t. j. v roku 2002. Nárok na primeranú náhradu bolo preto potrebné posudzovať podľa právnej úpravy účinnej v čase ich vzniku, t. j. za zriadenie anténneho systému podľa zákona č. 110/1964 Zb. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 110/1964 Zb.“) a za uloženie dátového kábla podľa zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 195/2000 Z. z.“). Nájomné vzťahy vyhodnotil tak, že sú bez právneho významu k vzniku zákonného vecného bremena, ktoré má prednosť pred zmluvnou úpravou.

8. Proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie sa sťažovateľka odvolala, poukazujúc na nedostatok formálnych aj materiálnych predpokladov na vznik zákonného obmedzenia vlastníckeho práva.

9. Krajský súd v Prešove ako odvolací súd rozsudkom č. k. 3Cob/23/2022-383 z 9. júna 2022 potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie.

10. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala sťažovateľka dovolanie, ktoré odôvodnila porušením práva na spravodlivý proces, ako aj nesprávnym právnym posúdením v otázke vzniku zákonného vecného bremena a s tým súvisiacej otázke začatia plynutia prekluzívnej lehoty.

11. Sťažovateľka aj v dovolaní poukázala na nedostatok formálnych predpokladov (vznik vecného bremena zo zákona verzus na základe zákona, absencia oznamu o začatí výkonu práva z vecného bremena, výkon práv z nájomnej zmluvy, nie z vecného bremena) aj materiálnych predpokladov (neaplikovaný princíp proporcionality, neskúmaný verejný záujem) na vznik zákonného obmedzenia vlastníckeho práva tak ako v odvolacom konaní a zároveň rovnako aj s poukazom na nálezy ústavného súdu sp. zn. PL. ÚS 38/95, PL. ÚS 15/98 a PL. ÚS 19/09, ktoré súdy nižších inštancií neaplikovali a nevysporiadali sa s nimi.

12. Najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 4 Obdo/72/2022 z 25. septembra 2024 dovolanie zamietol.

II. Argumentácia sťažovateľky

13. Dovolací súd zopakoval právne posúdenie súdov nižšej inštancie rovnako bez reflexie na namietaný ústavný rámec možného obmedzenia vlastníckeho práva z formálneho alebo materiálneho hľadiska. Najmä nerozlišoval pojmové rozdiely medzi vznikom zákonného vecného bremena „zo zákona“ a „na základe zákona“, nesledoval princíp proporcionality, absenciu prejavu vôle žalovaného vykonávať práva z vecného bremena, taktiež neriešil otázku naplnenia podmienky verejného záujmu, ktorú súdy dosiaľ iba skonštatovali ako danú bez kvalifikovaného zdôvodnenia.

14. Ústavou určené podmienky núteného obmedzenia ochrany vlastníckeho práva možno rozčleniť na formálne a materiálne podmienky. Formálnou podmienkou je podmienka zákona. Materiálne podmienky sú: verejný záujem, nevyhnutá miera obmedzenia a primeraná náhrada. Ide o kumulatívne podmienky, ktoré musia byť splnené súbežne.

15. V čl. 20 ods. 4 ústavy sa formálna podmienka zákona vymedzuje ako právny základ, ktorý sám osebe nemôže ustanoviť opatrenia s priamym právnym účinkom, lebo obmedzujúce opatrenie nadobudne právny účinok až vtedy, keď orgán aplikácie práva uplatní zákon svojím rozhodnutím. Na tomto mieste je preto potrebné zdôrazniť, že slovné spojenia „zo zákona“ a „na základe zákona“ nie sú totožné. Pokiaľ má určitý nárok vzniknúť „na základe zákona“, vyžaduje sa okrem účinnej právnej úpravy aj kumulatívne splnenie ďalšej podmienky, a to prejavu vôle oprávnenej osoby, z ktorého je zrejmé, že využíva svoju právnu možnosť vyplývajúcu zo zákona obmedziť vlastnícke právo na dosiahnutie sledovaného účelu.

16. V uvedenom kontexte interpretácia zákona všeobecnými súdmi vrátane dovolacieho súdu, že vecné bremeno vzniklo faktickým osadením anténneho systému bez toho, aby z konania a prejavenej vôle oprávnenej osoby bolo možné odvodiť, že využíva zákonnú možnosť zriadiť vo svoj prospech zákonné vecné bremeno, sa nezakladá na ústavne konformnom základe. Absenciu prejavu vôle žalovaného využiť zákonnú možnosť možno vnímať z viacerých okolností, predovšetkým právny predchodca žalovaného voči sťažovateľke ani štátnym orgánom neprejavil vôľu zriadiť zákonné vecné bremeno alebo vykonávať práva zodpovedajúce zákonnému vecnému bremenu, naopak, konal tak, že anténny systém aj dátový kábel zriaďuje na základe užívacieho práva z nájomnej zmluvy; oznámenie Telekomunikačného úradu Slovenskej republiky pre účely postavenia anténneho systému bolo vydané na základe preukázania užívacieho práva z nájomnej zmluvy, nie zákonného vecného bremena; žalovaný neoznámil sťažovateľke pred začatím výkonu práva zo zákonného vecného bremena, že toto právo využíva; žalovaný pred alebo počas trvania nájomných zmlúv nepodal ani návrh na zápis zákonného vecného bremena k anténnym systémom ani k uloženému dátovému káblu záznamom do katastra, ale až po zániku nájomného vzťahu dal v roku 2017 zapísať do katastra nehnuteľností zákonné vecné bremeno na základe § 66 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z.

17. Sťažovateľka upriamuje pozornosť na § 12 ods. 1 písm. a) zákona č. 110/1964 Zb. aj § 46 ods. 1 písm. a) zákona č. 195/2000 Z. z., ktoré upravovali iba možnosť využiť oprávnenie zriadiť zákonné vecné bremeno, čo nemožno stotožniť so vznikom vecného bremena. Takisto nemožno stotožniť oprávnenie na zriadenie zákonného vecného bremena a povinnosť zriadiť zákonné vecné bremeno.

Aby sa oprávnenie zrealizovalo, musí sa aplikovať. Na aplikáciu je potrebný prejav vôle oprávneného subjektu. Žalovaný si až po zániku nájomného vzťahu v roku 2017 dal zapísať do katastra nehnuteľností zákonné vecné bremeno. Z uvedeného vyplýva, že formálna stránka núteného obmedzenia v čase užívania nehnuteľnosti žalovaným z titulu nájomného vzťahu nebola splnená.

18. Splnenie podmienky verejného záujmu nemožno prezumovať, musí sa preukázať. Sťažovateľka popierala skutkové tvrdenia žalovaného o splnení podmienky verejného záujmu. Tvrdila, že aj odstránením anténneho systému alebo dátového kábla by verejný záujem nebol dotknutý, pretože existujú iní poskytovatelia týchto služieb. Súd prvej inštancie splnenie verejného záujmu neskúmal. Odvolací súd poukázal na výpis z obchodného registra, v zmysle ktorého má žalovaný ako predmety podnikania od 30. apríla 2001 zapísané aj zriaďovanie a prevádzkovanie verejných mobilných telekomunikačných sietí na pridelených frekvenciách, poskytovanie verejnej telefónnej služby prostredníctvom mobilných verejných telekomunikačných sietí, poskytovanie verejnej dátovej služby prostredníctvom verejných telekomunikačných sietí, zriaďovanie a prevádzkovanie pevnej verejnej telekomunikačnej siete na poskytovanie verejnej telekomunikačnej služby a poskytovanie verejných dátových služieb prostredníctvom siete internet a v týchto predmetoch podnikania svoju podnikateľskú činnosť aj vykonáva. Dovolací súd sa tejto časti nevenoval.

19. Podmienku nevyhnutnosti je potrebné vykladať tak, že účel nemožno dosiahnuť inými, miernejšími prostriedkami, napr. na základe zmluvného záväzkového vzťahu. Sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že postavením anténneho systému, resp. uložením dátového kábla na základe dohody (nájomných zmlúv) so žalovaným nebolo použitie prostriedkov zákonného obmedzenia užívania nehnuteľností ani potrebné, ani účelné, keďže existovala zmluvná, konsenzuálna úprava užívania týchto nehnuteľností. V tomto kontexte nemôže obstať argument všeobecných súdov, že zákonné vecné bremeno má mať prednosť.

20. Primeranosť náhrady sa týka jej výšky, ktorú žalobkyňa uviedla v zmysle predložených znaleckých posudkov. Uvedené nepodliehalo prieskumu súdov, keďže uplatnený nárok považovali za prekludovaný.

21. Najvyšší súd porušil sťažovateľkou označené práva tým, že:

- priznal účinky obmedzenia vlastníckeho práva priamo zákonom;
- priznal účinky obmedzenia vlastníckeho práva napriek tomu, že tento účel sa predtým dosiahol miernejšími prostriedkami;
- priznal účinky obmedzenia vlastníckeho práva bez prejavenej vôle oprávneného subjektu zriadiť zákonné vecné bremeno a vykonávať práva tomu zodpovedajúce;
- vec právne interpretoval v rozpore s ustáleným ústavno-konformným výkladom ústavného súdu, najmä, že obmedzenie vlastníckeho práva je možné len na základe zákona;
- znemožnil sťažovateľke prístup k získaniu primeraného protiplnenia za obmedzenia užívania jej nehnuteľností zákonným vecným bremenom.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

22. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a porušenie vlastníckeho práva sťažovateľky (čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu) rozsudkom najvyššieho súdu o zamietnutí jej dovolania pre neprípustnosť [v časti namietajúcej vadu zmätočnosti konania podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)] a pre nedôvodnosť [v časti namietajúcej nesprávne právne posúdenie veci podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP]. Z podstaty sťažnostnej argumentácie vyplýva nespokojnosť sťažovateľky s rozhodnutiami všeobecných súdov v konaní o zaplatenie jednorazovej náhrady za nútené obmedzenie jej vlastníckeho práva umiestnením anténneho systému a dátového kábla žalovaného na nehnuteľnosti sťažovateľky.

III.1. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru:

23. Ústavný súd stabilne judikuje, že plne rešpektuje rozhodovací priestor najvyššieho súdu vrátane jeho kompetencie ústavne konformným spôsobom vymedziť si prípustnosť a spôsob rozhodovania o dovolaní (II. ÚS 398/08, I. ÚS 18/2020), no len pokiaľ neprekročí ústavné štandardy (I. ÚS 17/01). Konanie o mimoriadnych opravných prostriedkoch nie je vyňaté z rámca ústavnoprávných princípov, preto ústavný súd musí dbať na to, aby boli dodržané záruky spravodlivého procesu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Z ústavného hľadiska je podmienkou, aby interpretácia prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov nebola svojvoľná ani formalistická a aby bola čo najústálenejšia, a teda súladná s právom na súdnu ochranu (II. ÚS 398/08, II. ÚS 65/2010). Ústavný súd nie je opravnou inštanciou všeobecných súdov (I. ÚS 31/05). Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neudržateľné (podobne aj IV. ÚS 43/04).

24. Z tohto dôvodu sa ústavný súd zameril na posúdenie, či kvalita odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyhovuje ústavnoprávnym požiadavkám vyplývajúcim z jeho judikatúry a či je názor dovolacieho súdu o náležitom odôvodnení rozsudku krajského súdu ústavne akceptovateľný.

25. Z napadnutého rozsudku vyplýva, že najvyšší súd sa námietkou sťažovateľky pri rozhodovaní o jej dovolaní podanom podľa § 420 písm. f) CSP riadne zaoberal aj sa s ňou meritórne vysporiadal (v bodoch 20 až 24). Dovolací súd poukázal na podstatné závery súdu prvej inštancie v otázke vzniku zákonného vecného bremena, keď aplikoval právne predpisy účinné v čase umiestnenia anténneho systému a uloženia dátového kábla, konštatujúc, že sťažovateľka si nárok na primeranú odplatu za nútené obmedzenie vlastníckeho práva uplatnila po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Na argumentáciu súdu prvej inštancie nadviazal odvolací súd, ktorý sa vysporiadal aj s otázkou vzniku zákonného vecného bremena a súčasne uzatvorených nájomných zmlúv medzi sporovými stranami, poukazujúc na nemennosť zákonného charakteru zriadeného vecného bremena, ktorý nemožno zmeniť uzatvorením zmluvy.

26. Ústavný súd považuje odôvodnenie napadnutého rozhodnutia vo vzťahu k uplatnenému dôvodu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP za ústavne akceptovateľné, keďže sťažovateľka

dostala od odvolacieho súdu odpovede na tie argumenty, ktoré boli pre predmetnú právnu vec podstatné a najzásadnejšie. Ak preto najvyšší súd, odkazujúc na odôvodnenie odvolacieho rozsudku, konštatoval, že tento spĺňa požiadavku presvedčivosti a dostatočnosti, ústavný súd mu nemá z ústavného hľadiska čo vytknúť.

27. Sťažovateľka uplatnila aj dovolací dôvod nesprávneho právneho posúdenia, v rámci ktorého namietala nesprávne určenie momentu vzniku vecného bremena, od ktorého sa odvíjal začiatok plynutia prekluzívnej lehoty na uplatnenie primeranej náhrady za obmedzenie užívania nehnuteľnosti, poukazujúc na skôr uzatvorené nájomné zmluvy (účinné do 21. decembra 2016), na základe ktorých žalovaný obmedzil vlastnícke právo sťažovateľky, a preto nemohlo súčasne vzniknúť zákonné vecné bremeno, ako to nesprávne posúdil krajský súd. Legálne vecné bremeno mohlo vzniknúť najskôr až po skončení nájomného vzťahu. Uvedenú právnu otázku označila sťažovateľka za otázku dosiaľ v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nevyriešenú.

28. Najvyšší súd po posúdení, že sťažovateľkou nastolená otázka je spôsobilá založiť dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP (body 26 až 28 odôvodnenia), pristúpil k jej meritórnemu preskúmaniu. Najvyšší súd sa komplexne vysporiadal s právnym posúdením vo vzťahu k žalovaným umiestnenému anténemu systému (body 29 až 35 odôvodnenia), ako aj vo vzťahu k dátovému káblu (body 36 až 38 odôvodnenia), rešpektujúc právnu úpravu platnú a účinnú v rozhodnom čase, čo napokon sťažovateľka v ústavnej sťažnosti ani nespochybňuje. Dovolací súd, vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdmi nižšej inštancie, uzavrel (body 39 až 42), že k výkonu oprávnenia spočívajúceho v zriadení a prevádzkovaní telekomunikačného zariadenia, ako aj vedení verejnej telekomunikačnej siete na cudzej nehnuteľnosti vzniknutých v súlade so zákonom došlo najneskôr momentom umiestnenia anténneho systému, resp. inžinierskej siete. Nárok na náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva posúdil najvyšší súd v zhode so súdmi nižšej inštancie ako jednorazový, ktorý však bol uplatnený po uplynutí zákonnej prekluzívnej lehoty, tomuto právnemu záveru sťažovateľka v ústavnej sťažnosti neoponuje. Pri samotnej koexistencii nájomných zmlúv a zákonného vecného bremena najvyšší súd dospel k záveru (v zhode so súdmi nižšej inštancie), že zákonný charakter vecného bremena vylučuje jeho viazanosť na uzatvorenie nájomnej zmluvy, ktorá je v rozsahu zodpovedajúcom oprávneniam z vecného bremena nadbytočná.

29. Ústavný súd konštatuje, že zákonné (legálne) vecné bremená majú charakter verejnoprávneho obmedzenia vlastníckeho práva, riadia sa zvláštnou právnou úpravou a aplikujú sa na ne všeobecné princípy verejného práva. Zároveň povinnosti zodpovedajúce oprávneniam zriaďovať a prevádzkovať verejné siete a tiež stavať vedenia na cudzej nehnuteľnosti sú vecnými bremenami podľa § 151n až § 151p Občianskeho zákonníka, pričom podľa § 151o prvej vety *in fine* tohto zákona vznikajú aj priamo „zo zákona“, teda na základe iných právnych skutočností, než ktoré sú uvedené v skoršej časti predmetnej normatívnej vety, a to na základe objektívnych právnych skutočností (právnych udalostí), čím sa konajúce súdy, v absorpčnom riešení príslušnej právnej otázky najvyšší súd, rovnako zaoberali (oproti obsahu námietok sťažovateľky k tomu pozri aj časť III.2 tohto odôvodnenia). Keďže žalovaná spoločnosť je poskytovateľom verejnej siete, ktorá slúži na poskytovanie verejných elektronických služieb, bola podmienka existencie verejného záujmu naplnená, čo výslovne uviedol už krajský súd v bode 16 svojho rozhodnutia, poukazujúc na predmet podnikania žalovaného, čo v súdnom konaní spochybnené nebolo. Rovnako nebola sporná

ani existencia zákonnej úpravy, na základe ktorej došlo k obmedzeniu užívania nehnuteľnosti vo vlastníctve sťažovateľky.

30. Na základe uvedeného ústavný súd dospel pri predbežnom prerokovaní k záveru, že medzi napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu a obsahom práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení. Rozsudok najvyššieho súdu s prihliadnutím na dovolaciu argumentáciu sťažovateľky, je vnútorne logický, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle dovolacieho súdu, rešpektuje zákonné požiadavky na odôvodnenie (skutkové a právne) rozhodnutia. Ak sa sťažovateľka s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, táto skutočnosť sama osebe nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (m. m. II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom sporových strán vrátane ich dôvodov a námietok. Pretože ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľkou uplatnené námietky nie sú dôvodné, ústavnú sťažnosť v časti namietaného porušenia čl. 46 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) z dôvodu jej zjavnej neopodstatnenosti.

III.2. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu:

31. Sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti namieta aj porušenie svojho vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu.

32. Ústavný súd už v náleze sp. zn. PL. ÚS 20/2014 konštatoval, že z čl. 20 ods. 1 ústavy vyplýva, že vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah, no nie sú v ňom presne definované (vymedzené) prvky charakterizujúce jeho obsah. V nadväznosti na uvedené zatiaľ čo vo vzťahu k čl. 20 ods. 1 ústavy je národná rada oprávnená zákonom priamo ustanoviť obsah vlastníckeho práva, čl. 20 ods. 4 ústavy plní inú úlohu. Na základe zákona, ktorého existenciu predpokladá čl. 20 ods. 4 ústavy, nejde už o ustanovenie zákonného obsahu vlastníckeho práva, ale o vyvlastnenie alebo nútené obmedzenie vlastníckeho práva. Samotná ústava v čl. 20 ods. 1 v kontexte čl. 13 ods. 2 teda ponecháva zákonodarcovi priestor, aby zákonom upravil medze (obmedzil) vlastníckeho práva ako základného práva, a to rovnako pre všetky prípady, ktoré spĺňajú zákonom ustanovené podmienky (čl. 13 ods. 3 ústavy). V prípade sťažovateľky boli takými normatívne zasahujúcimi predpismi (v súlade s bežnou legislatívnou praxou zriaďovania zákonných vecných bremien a iných obdobných obmedzení) zákon č. 351/2011 Z. z., ako aj skoršie zákony č. 195/2000 Z. z. a č. 110/1964 Zb., ktoré oprávneným subjektom – prevádzkovateľom telekomunikačných zariadení a sietí umožňovali obmedziť vlastníka v užívaní nehnuteľnosti za primeranú náhradu, ktorej výška nebola v právnej veci sťažovateľky vzhľadom na konštatované prekludovanie uplatneného nároku konajúcimi súdmi vôbec posudzovaná.

33. Sťažovateľka vo svojej argumentácii poukazuje predovšetkým na rozpor napadnutého rozhodnutia dovolacieho súdu s kritériami vyvlastnenia podľa čl. 20 ods. 4 ústavy, zamieňajúc si podmienky úplného alebo čiastočného vyvlastnenia v prospech štátu so zriadením zákonného vecného bremena v prospech vybraných oprávnených subjektov. Nie každý zásah do vlastníckeho práva znamená nútené obmedzenie vlastníckeho práva v zmysle čl. 20 ods. 4 ústavy. Napokon (v kontexte § 45 zákona o ústavnom súde však primárne) sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti porušenie čl. 20 ods. 4 ústavy ani nenamieta.

34. K označenému porušeniu vlastníckeho práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 1 dodatkového protokolu je potrebné uviesť, že sťažovateľka namieta ich porušenie v spojení s porušením svojho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces alebo v nadväznosti na toto porušenie. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nedošlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, je zjavné, že vo vzájomnej vecnej previazanosti nemohlo dôjsť ani k porušeniu týchto sťažovateľkou označených práv hmotného charakteru, a preto aj v tejto časti odmietol ústavnú sťažnosť ako neopodstatnenú.

35. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2025

Ladislav Dudíťš
predseda senátu